

Uchwała Nr XVI/83/99
Rady Miasta w Kamiennej Górze
z dnia 26 maja 1999r.

w sprawie: zatwierdzenia Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Kamienna Góra na rok 1999

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r. (tekst jednolity - Dz.U. Nr 13 poz. 74 z 1996r. z późniejszymi zmianami) oraz na podstawie art. 4 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35 poz. 230 z 1983r. z późniejszymi zmianami) Rada Miasta

uchwała, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Kamienna Góra na rok 1999 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta Kamienna Góra.

§ 3

Traci moc uchwała Nr XLIX/443/98 Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 1998 roku.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA**

Zbigniew Nagórny

RADA PRAWNY

mgr Janusz Święcicki

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVI/83/99
z dnia 26 maja 1999 roku.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
DLA MIASTA KAMIENNA GÓRA
NA ROK 1999**

W S T Ę P

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. /Dz.U. Nr 35 poz. 230 z późniejszymi zmianami/ stanowi, że organy władzy i administracji państwowej są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych.

Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 12 września 1996r. nakłada na gminy obowiązek opracowywania i uchwalania c o r o c z n i e - gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Znowelizowana ustawa tworzy, po raz pierwszy, zintegrowany i komplementarny system organizacji działań w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zmiany wynikające z ustawy stawiają w nowej sytuacji i nowej roli samorządy gminne, którym stworzono warunki do kreowania lokalnej polityki wobec alkoholizmu.

Z jednej strony powierzono gminom konkretne zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które powinny być realizowane jako zadania własne. Po drugie, określono źródła finansowania tych przedsięwzięć, całkowicie niezależnie od budżetu państwa. Po trzecie, przekazano w ręce samorządów pełne możliwości w zakresie budowania i kontroli funkcjonowania rynku alkoholowego.

W celu wspierania realizacji zadań, Rady Gmin powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w skład której wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W roku 1999 należy kontynuować podjęte wcześniej działania, jednocześnie zwracając uwagę na:

- * konsekwentne egzekwowanie prawa dotyczącego alkoholu na poziomie lokalnym;
- * uwzględnienie problematyki przemocy w rodzinie, związanej z nadużywaniem alkoholu;
- * rozszerzenie systemu szkoleń;
- * określenie i wprowadzenie w życie procedur postępowania w sytuacjach, gdzie dotychczas nie istniały jeszcze wypracowane wzorce;

I EUROPEJSKI PLAN DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH ALKOHOLU

Badania i pomyślne doświadczenia w różnych krajach wskazują, że można osiągnąć znaczące korzyści zdrowotne i ekonomiczne dla Regionu Europejskiego, jeżeli wdrażane będzie następujące dziesięć promujących zdrowie strategii działania w sprawie alkoholu:

1. Informowanie ludzi o konsekwencjach picia alkoholu dla zdrowia rodziny i społeczeństwa oraz o skutecznych sposobach zapobiegania lub zmniejszania szkód, poprzez wdrażanie szerokich programów edukacyjnych od wczesnego dzieciństwa.
2. Promowanie środowisk publicznych, prywatnych i zawodowych, chroniących przed przemocą i wypadkami związanymi z alkoholem oraz innymi szkodliwymi konsekwencjami picia alkoholu.
3. Stanowienie i przestrzeganie zasad prawnych, które skutecznie zniechęcają do picia alkoholu przez kierowców.
4. Promowanie zdrowia przez kontrolę dostępności np. w odniesieniu do młodych ludzi oraz wpływania na ceny napojów alkoholowych np. przez politykę podatkową.
5. Utrzymywanie ścisłej kontroli, z uwzględnieniem istniejących zakazów w niektórych krajach, bezpośredniej i pośredniej reklamy napojów alkoholowych oraz zapewnienie, że żadne formy reklamy nie będą specyficznym adresowane do młodych ludzi np. poprzez kojarzenie alkoholu z imprezami sportowymi.
6. Zapewnienie dostępności skutecznych świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych, z udziałem przeszkolonego personelu, dla ludzi pijących ryzykownie lub szkodliwie oraz dla członków ich rodzin doznających szkód z tego powodu.
7. Wzmacnianie świadomości, odpowiedzialności etycznej i prawnej tych, którzy produkują, handlują i sprzedają napoje alkoholowe, zapewnienie ścisłej kontroli jakości tych produktów oraz zastosowanie odpowiednich działań skierowanych przeciwko nielegalnej produkcji i sprzedaży.
8. Zwiększenie zdolności społeczeństwa do radzenia sobie z problemami alkoholowymi poprzez szkolenie profesjonalistów w różnych sektorach, takich jak zdrowie, edukacja, pomoc społeczna, wymiar sprawiedliwości, łącznie ze wspieraniem rozwoju programów profilaktycznych i liderów w społecznościach lokalnych.
9. Wspieranie organizacji pozarządowych i ruchów wzajemnej pomocy promujących zdrowy styl życia, szczególnie tych, które są ukierunkowane na zapobieganie lub zmniejszanie szkód związanych z alkoholem.
10. Tworzenie w państwach członkowskich szerokich programów działania, uwzględniających Europejską Deklarację w sprawie Alkoholu, opracowanie wyraźnych celów i wskaźników, monitorowanie postępów i zapewnienie okresowego ulepszania programów w oparciu o wyniki ewaluacji.

II PODSTAWOWE CELE DZIAŁAŃ I SPOSÓB ICH REALIZACJI WYNIKAJĄCE Z NARODOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież poprzez:

- * ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez niepełnoletnich
- * wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod uczenia postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu;
- * ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież;
- * interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka;
- * edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymywaniu abstynencji.

2. Zmniejszanie ilości nowych przypadków uzależnienia poprzez:

- * uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależniania się;
- * uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorów picia;
- * zwiększanie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania, wynikających z nadmiernego picia.

3. Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych poprzez:

- * zwiększanie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych;
- * poprawę skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień, wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy.

4. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu poprzez:

- * wprowadzanie nowych metod wczesnego diagnozowania zagrożeń zdrowotnych związanych z pićm alkoholu;
- * wprowadzanie nowych metod uczących abstynencji lub kontrolowania picia oraz abstynencji nikotynowej;
- * edukację społeczną na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom alkoholowym.

5. Zmniejszanie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego /przemocy i zaniedbań/ poprzez:

- *zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu;

- *zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków tych rodzin;
- * inicjowanie i wspieranie stowarzyszeń samoobrony i środowiskowych grup społecznej obrony przed przemocą.

6. zmniejszanie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy poprzez:

- * edukację nadzoru w zakresie wczesnego rozpoznawania i interwencji;
- * ułatwianie uzależnionym dostępu do pomocy profesjonalnych placówek odwykowych i środowisk wzajemnej pomocy.

7. Zmniejszanie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego poprzez:

- * zwiększenie dostępności i skuteczności terapii osób uzależnionych;
- * zmniejszanie ilości osób prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości.

8. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym poprzez:

- * utworzenie zintegrowanego systemu monitorowania ilości alkoholu na rynku.

9. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez:

- * wdrażanie do życia społecznego i gospodarczego postaw wspomagających racjonalną kontrolę nad obecnością alkoholu w życiu codziennym;
- * budowanie akceptacji społecznej dla niezbędnych decyzji, które częściowo ograniczają dostępność i zmniejszają swobodę konsumpcji alkoholu;
- * propagowanie powściągliwości i samo ograniczania rozmiarów spożycia alkoholu jako wzorów postępowania specyficznych dla grup społecznych o wysokim prestiżu;
- * opracowanie profesjonalnych kampanii edukacyjnych, wykorzystujących środki społecznej komunikacji.

10. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu poprzez:

- * wykorzystanie zasobów merytorycznych i organizacyjnych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- * przygotowanie i wspieranie realizacji programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na szczeblu gminnym;
- * wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

III DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW I ZASOBÓW

A. Stan problemów alkoholowych

1. Ilość punktów sprzedaży alkoholu - 97

w tym:

* punktów detalicznych - 56

* punktów gastronomicznych - 41

2. Liczba naruszeń prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu

3. Liczba osób zatrzymanych w izbie wytrzeźwień - 59

4. MOPS - ilość środowisk objętych pomocą z tytułu problemów alkoholowych

* w roku 1998 z różnych form pomocy społecznej skorzystało 137 rodzin alkoholowych;

* najwięcej rodzin alkoholowych zamieszkuje przy ulicach: Waryńskiego, Lompy, Ściegiennego, Sportowej, Fornalskiej, Bohaterów Getta, Okrzei, Kościuszki, Spacerowej, Wiejskiej, Rybnej.

5. Dane dotyczące prac Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (za 1998r rok)

* rozpatrzono 52 wnioski

* 16 - skierowano do Sądu

* 9 - skierowano do Poradni Odwykowej

* 15 - wszczęto postępowanie

* 9 - wycofano

* 3 - zawieszono z uwagi na brak osób na naszym terenie

B. Stan zasobów

1. Ilość placówek odwykowych - 1

2. Ilość grup samopomocowych:

a) Grupa AA "Jutrznia"   c) Grupa Al-Anon   d) Klub Abstynenta "Tęcza"

b) Grupa AA "Feniks"

IV. GŁÓWNE CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Alkoholizm jest jednocześnie przyczyną, bądź jedną z przyczyn powstawania i rozwoju innych elementów patologii społecznej, zwłaszcza wszelkich form przestępczości oraz naruszania prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe. Alkohol powoduje uszkodzenia zdrowia oraz rozwoju psychofizycznego np. u pijącej młodzieży, szkody u członków rodzin alkoholowych poprzez występujące schorzenia somatyczne i zaburzenia emocjonalne spowodowane ciągłym stresem, demoralizacją oraz pogłębiającym się ubóstwem i obniżeniem szans kariery zawodowej.

Podstawowymi celami programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zmniejszenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez:

- * zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych;
- * poprawę skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień i innych usług leczniczych;
- * systematyczne szkolenia kadry medycznej i terapeutów pracujących w placówce odwykowej;
- * wspieranie środowisk wzajemnej pomocy;
- * tworzenie telefonu dla ofiar przemocy, informacji w miejscach publicznych na temat choroby alkoholowej i możliwości jej leczenia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- * zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu;
- * zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków rodzin alkoholowych;
- * inicjowanie i wspieranie stowarzyszeń samoobrony i środowiskowych grup społecznej obrony przed przemocą.

Powinny działać grupy terapeutyczne, samopomocowe, świetlice socjoterapeutyczne.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

* organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych takich jak:

~ Drugi Elementarz czyli Program 7 Kroków;

~ inne ("Polubić siebie").

* wszechstronne wspieranie kształcenia profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców;

* współpraca z organizacjami pozarządowymi i związkami wyznaniowymi mająca na celu promocję zdrowia i propagowanie trzeźwych obyczajów;

* organizowanie form spędzania wolnego czasu zwłaszcza w postaci obozów terapeutycznych dla dzieci alkoholików oraz pozalekcyjnych o treści profilaktycznej;

* organizowanie i finansowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców np. " Program profilaktyki domowej ";

* inne.

4. Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami poprzez:

* podejmowanie przez Radę Gminy stosownych uchwał, w sprawie realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

* podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem;

* podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących ustawowy zakaz reklamy alkoholu;

* włączenie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie edukacyjne mające na celu zapoznanie społeczeństwa z prawnymi regulacjami z zakresu problematyki alkoholowej.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

* wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych;

* wspieranie działania izb wytrzeźwień i włączanie ich w system interwencji wobec przemocy w rodzinie.

V. JEDNOSTKI UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU

Stworzenie nowych reguł prawnych jakie niesie ze sobą nowelizacja ustawy jeszcze niczego nie przesądza. Aby prawo zapisane na papierze stało się obecne w naszym codziennym życiu należy wypełnić je treścią i sprawdzić w praktycznym działaniu.

Skuteczność programu będzie zależała w dużej mierze od tego w jakim stopniu zostaną do tego zaangażowane wszystkie siły mogące skutecznie oddziaływać na społeczność Kamiennej Góry w zakresie kształtowania modelu wychowania w trzeźwości.

Obowiązki wynikające z przyjętego programu nie mogą spoczywać jedynie na organach samorządowych gminy.

Skuteczność programu będzie tym większa im szerszy zostanie utworzony front ludzi i organizacji zaangażowanych w jego urzeczywistnienie. W celu uzyskania maksymalnej skuteczności przy realizacji programu uznaje się za konieczne zaangażowanie się na jego rzecz następujących instytucji, organizacji, urzędów i innych jednostek pozarządowych:

- * Rady Miasta, Zarządu Miasta, Urzędu Miasta i jednostek mu podległych;
- * oświaty, szkolnictwa i ich organizacji;
- * organizacji kościelnych różnych wyznań;
- * jednostek służby zdrowia;
- * organów policji;
- * organizacji społecznych, stowarzyszeń wyższej użyteczności publicznej;
- * organizacji i środowisk turystycznych, kulturalnych i klubów sportowych;
- * środków masowego przekazu;
- * zakładów pracy i ich organizacji;
- * oraz innych wyżej nie wymienionych podmiotów.

VI. GROMADZENIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Środki na realizację programu powinny pochodzić z następujących źródeł:

- * środków z budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości;
- * środki dodatkowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz:
- * dotacji od pełnomocnika wojewody ds. rozwiązywania problemów alkoholowych;
- * dotacji z PARPA;
- * od innych sponsorów (np. przedsiębiorstw);

Środki te powinny być wyodrębnione na rozdziale 85.36 "Ochrona zdrowia - przeciwdziałanie alkoholizmowi". Są one przeznaczone na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**VII. SPOSÓB WYNAGRADZANIA OSÓB FIZYCZNYCH ORAZ
CZŁONKÓW KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH**

Uchwała Nr XLVII/433/97 Rady Miejskiej w Kamiennej Górze
z dnia 9 grudnia 1997r (załącznik nr 2 do Uchwały)

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA**
Zbigniew Nagórny